

មាតិកា

ការផ្តួចផ្តងារគុណ	៤
អារម្ភកថា	៦
ព្រះសុទ្ធាកថាស្វាគមន៍	១០
ដោយសម្តេច នរោត្តម សិរីវុឌ្ឍ	១០
សុទ្ធាកថាស្វាគមន៍	១៧
ដោយលោក ណែវប៊ិត វុន ហូម៉ាន់	១៧
ព្រះសុទ្ធាកថាគន្លឹះបើកសន្តិសីទជាតិ	២៤
ដោយសម្តេច ក្រុមព្រះ នរោត្តម រណបូរិទ្ធ	២៤
ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងអាស៊ាន : ការវាយតម្លៃរួម	៣១
ដោយបណ្ឌិត ចាប សុផារិទ្ធ	៣១
អាស៊ាន និង សហគមន៍សន្តិសុខ	៤៥
ដោយ ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ទោ ណឹម សុវត្ថិ	៤៥
កម្ពុជានិងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន: ផលប៉ះពាល់លើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា	៥៧
ដោយបណ្ឌិត ហ៊ុន ថ្លារ៉ាក់ស៊ី	៥៧

កម្ពុជា និង សហគមន៍សង្គមវប្បធម៌អាស៊ាន	៧៨
ដោយឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឆយ យីហ៊ាង	៧៨
កម្ពុជា និង ជ័យភូមិភាគអាស៊ាន	៩៨
ដោយលោក អ៊ឹម ស៊ីផុល	៩៨
កម្ពុជា ក្នុងអាស៊ាន: ផលប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍កម្ពុជា ១១០	
ឯកឧត្តម នុត និនដឿន	១១០
កម្ពុជា និងអាស៊ានបូក ៣	១១៨
ដោយលោក កេត សុផាន់	១១៨
កម្ពុជា និង អាស៊ាន: សហប្រតិបត្តិការផ្នែកនគរបាល	១២៤
ដោយឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ឯក ខៀវ សុភក្រ	១២៤
កម្ពុជា និង អាស៊ាន ៥ ឆ្នាំ :	
ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឥណទានជនបទនៅកម្ពុជា	១២៩
ដោយឯកឧត្តម សុន គន្ធរ	១២៩
ការអភិវឌ្ឍក្នុងសហប្រតិបត្តិការវិស័យទេសចរណ៍អាស៊ាន	១៣៥
ដោយលោក ប្រឡីង សុមេធា	១៣៥
សុទ្ធករថវិកានិងសន្តិសុខជាតិ	១៤១
ឯកឧត្តមបណ្ឌិត កៅ គីមហួន	១៤១
ឧបសម្ព័ន្ធ របាយការណ៍នៃអង្គសន្និសីទជាតិ ស្តីពី "ប្រទេសកម្ពុជា	
ក្នុងអាស៊ាន : ប្រាំឆ្នាំក្រោយមក"	១៥១

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ : របាយការណ៍នៃវេទិកាទាំង ១០ លើក ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤

ស្តីពី "កម្ពុជា និងអាស៊ាន" ១៦២

- វេទិកា ទី ១: ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងអាស៊ាន : ទស្សនៈរួម ១៦២
- វេទិកា ទី ២ ប្រទេសកម្ពុជា និង សហគមន៍សន្តិសុខអាស៊ាន ១៧៨
- វេទិកា ទី ៣ ប្រទេសកម្ពុជា និង តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន ១៩៣
- វេទិកា ទី ៤ ប្រទេសកម្ពុជា និង សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ២០៧
- វេទិកា ទី ៥ ប្រទេសកម្ពុជា និងសហគមន៍វប្បធម៌សង្គមអាស៊ាន ២១៧
- វេទិកាទី ៦ ប្រទេសកម្ពុជា និងដៃគូចរចាអាស៊ាន ២២៨
- វេទិកាទី ៧ ប្រទេសកម្ពុជា និងវេទិកាតំបន់អាស៊ាន ២៣៦
- វេទិកាទី ៨ ប្រទេសកម្ពុជា និងអាស៊ាន+៣ ២៤៥
- វេទិកាទី ៩ ប្រទេសកម្ពុជា និង ផែនការសកម្មភាពរៀងថ្ងៃ ២៥៥
- វេទិកា ទី ១០ ប្រទេសកម្ពុជា និងការងារទូតអាស៊ានបណ្តាញទី ២ ២៦៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ សំណូមពរ និង អនុសាសន៍ ២៧៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ កម្មវិធីនៃវេទិកាទាំង ១០ លើក និងសន្និសីទជាតិ ២៨០

- ក-កម្មវិធីនៃវេទិកាទាំង ១០ លើក ២៨០
- ខ-កម្មវិធីអង្គសន្និសីទជាតិ ៣០០

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ បញ្ជីរាយនាមប្រធានសម័យប្រជុំ និងវាគ្មិន ៣១១

អំពីអ្នករៀបរៀង ៣១៦

ការថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះ មូលនិធិ ប្រវត្តិវិទ្យា-អេហ្វឺត (FES) ជាពិសេស លោក **ណាំបឺត វុលហ្វម៉ាន់** (Nobert von Hofmann) និង លោក **អាក់សែល ស្គីត** (Axel Schmitd) ដែលចូលរួមការជំនួស លោក **វុលហ្វម៉ាន់** ប្រធានការិយាល័យសំរាប់សហប្រតិបត្តិការតំបន់ប្រចាំសិង្ហបុរី ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភ ទាំងស្មារតី ទាំងសម្ភារៈ និងមូលនិធិ ឱ្យដល់ការរៀបចំវេទិកាទាំង ១០ លើក និងសន្និសីទជាតិ ស្តីពី “**កម្ពុជានិងអាស៊ាន : ប្រាំឆ្នាំកន្លងមក**” ដែលបានប្រព្រឹត្ត ទៅប្រកបដោយលទ្ធផលល្អប្រសើរ កាលពីថ្ងៃ ទី២១-២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ។

ព្រមជាមួយនេះផងដែរ ខ្ញុំសូមសម្តែងកោតសរសើរ នូវកតញ្ញតាមស្មោះ ចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រីទាំងអស់ ដែលជាគណៈវាគ្មិនកិត្តិយស និងជាសមាជិក សមាជិកា ស្ថាប័នរដ្ឋ សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងវេទិកាទាំង ១០ លើក និងនៅក្នុងអង្គសន្និសីទថ្នាក់ជាតិ និងបានរួមចំណែកផ្តល់ជាវិភាគទានជាគតិបណ្ឌិត ទស្សនៈ យោបល់ ស្មារតី និងបទពិសោធន៍ដ៏ល្អៗ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍ នៃគោលនយោបាយជាតិ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ សង្គមកិច្ច សន្តិភាព និងស្ថេរភាព សន្តិសុខអាស៊ានទាំងមូល ។ ទស្សនៈ យោបល់

និងអនុសាសន៍របស់សមាជិក សមាជិកានៃអង្គវេទិកា និងអង្គសន្និសីទជាតិត្រូវបាន ប្រមូលផ្តុំ និងចែករំលែកនៅក្នុងសៀវភៅនេះ សម្រាប់ជាឯកសារពិគ្រោះ ។

នៅទីបញ្ចប់នេះ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃ និងសរសើរដោយស្មោះ ចំពោះការខិតខំ ប្រឹងប្រែង ទាំងបញ្ហា និងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំ បុគ្គលិក វិទ្យាស្ថាន ខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាពរួមមាន: **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត កៅ គឹមហួន** (អតីតនាយកប្រតិបត្តិវិទ្យាស្ថាន) **លោក ស៊ីសុវត្ថិ ដួងចំនួន** (អតីត នាយកប្រតិបត្តិវិទ្យាស្ថាន) **លោក សំរាំង កំសាន្ត** (អតីតអ្នកសំរាប់សំរួល គំរោងកម្មវិធី) **កញ្ញា នេត ចំនួន** **លោក ហាម សំណាង** **លោក អ៊ុន តុនណាង** **លោក គុំ គឹម** **លោក សេង សុវិរៈ** **លោក អ៊ុនតុន អ៊ុន** **លោក អ៊ុក ឌីនី** **លោក ហ៊ុន សុធី** **លោក នេត ណារ៉ូ** **កញ្ញា នេត ណារ៉េង** **កញ្ញា នេត បញ្ញា អ្នកស្រី ប៉ក់ ដារ៉ីណេត** **អ៊ុន បូដានី** (អតីតអ្នកស្រាវជ្រាវ) **និង កញ្ញា ចាន់ ធី** ដែលបានរួមចំណែកខិតខំប្រឹងប្រែង យ៉ាងសកម្ម អស់ពីកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត កម្លាំងបញ្ញា ជួយសម្រួលក្នុងការរៀបចំ ធ្វើឱ្យវេទិកាទាំង ១០ លើក និងអង្គសន្និសីទជាតិនេះ បានសម្រេចលទ្ធផលប្រសើរ គួរជាទីមោទនៈ ។

អ្នករៀបរៀង

បណ្ឌិត ហាម សុវិរៈ

នាយកប្រតិបត្តិ

វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាព

អារម្ភកថា

សមាហរណកម្មរបស់ប្រទេសកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់ និងក្នុងពិភពលោក គឺជាគោលដៅអាទិភាពមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបំបាត់នូវភាពឯកោរបស់ខ្លួនលើឆាកអន្តរជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំពុះពារគ្រប់បែបយ៉ាងប្រកបដោយឆន្ទៈនយោបាយយ៉ាង មោះមុត ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់ ហើយនៅទីបំផុតប្រទេសកម្ពុជាបាន ក្លាយទៅជាសមាជិកពេញសិទ្ធិ របស់អាស៊ាននៅថ្ងៃទី ៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩។ ចាប់តាំងពីបានក្លាយជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់អាស៊ានមកកម្ពុជា បានធ្វើការងារយ៉ាង សកម្មក្នុងការលើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងការទូត និងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសជាសមាជិកលើគ្រប់វិស័យ មានជាអាទិ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម សន្តិសុខ និងនយោបាយ។

ដើម្បីវាយតម្លៃ និងសិក្សាឱ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីសមិទ្ធផលដែលកម្ពុជាទទួលបាន និងការប្រឈមទាំងឡាយដែលកម្ពុជាបានជួបប្រទះ ក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំក្រោយពីកម្ពុជាបានក្លាយជាសមាជិកអាស៊ាននេះ វិទ្យាស្ថានយើង បានរៀបចំវេទិកាសាធារណៈចំនួន ១០ លើក និងសន្និសីទជាតិមួយ ស្តីពី “**កម្ពុជា និងអាស៊ាន : ប្រាំឆ្នាំកន្លងមក**” ដែលជាគំរោងមានរយៈពេលមួយឆ្នាំ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤។

វត្ថុបំណងនៃវេទិកា និងអង្គសន្និសីទជាតិនេះគឺដើម្បី :

- ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអំពីការអភិវឌ្ឍទាំងឡាយ របស់កម្ពុជានៅក្នុង អាស៊ាន ។
- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ស្តីអំពី គោលដៅអនាគតរបស់អាស៊ាន និងបញ្ហា ប្រឈមទាំងឡាយដែលអាស៊ានជួបប្រទះ ដើម្បីឱ្យកម្ពុជាមានការយល់ ដឹង កាន់តែប្រសើរ អំពីការវិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយរបស់អាស៊ាន ។
- ជំរុញ និងលើកកម្ពស់ការពិភាក្សាក្នុងន័យស្ថាបនា រវាង សាធារណជន និង អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តទាំងឡាយ ដើម្បីលើកឡើងនូវ បញ្ហា ព្រួយបារម្ភ និងការផ្តល់នូវអនុសាសន៍ ទាំងឡាយ ទៅ រាជរដ្ឋាភិបាល ។
- ផ្តោតអារម្មណ៍ និងយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលអាចជះ ឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងក្លាមកលើប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជា មកលើប្រទេស កម្ពុជាទាំងមូល ។
- គូសបញ្ជាក់ពីតួនាទី សេចក្តីសង្ឃឹម ការព្រួយបារម្ភ ក៏ដូចជាការប្រឈម ទាំងឡាយ របស់កម្ពុជានៅក្នុងបញ្ហាទាំងឡាយរបស់អាស៊ាន ។
- ជំរុញឱ្យមានការគិតគូរយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់ប្រទេសកម្ពុជា និងសង្គមស៊ីវិល អំពីអាស៊ាន និងលើកកម្ពស់នូវទំនាក់ទំនងរវាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ឱ្យ កាន់តែប្រសើរឡើង ។

វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាពយល់ថា ប្រធានបទ **“កម្ពុជា ក្នុងអាស៊ាន : ប្រាំឆ្នាំកន្លងមក”** មានសារៈសំខាន់ណាស់ ដើម្បី ធ្វើការវាយតម្លៃ និងយល់ដឹងឱ្យបានច្បាស់នូវសមិទ្ធិផល និងការប្រឈមទាំងឡាយ ដែលកម្ពុជាជួបប្រទះ ពិសេសវាមានសារៈសំខាន់បំផុត សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដែល

កំពុងតែ អនុវត្តនូវគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចបើកចំហ និងធ្វើសមាហរណកម្មនៅក្នុង ចរន្តសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងសេដ្ឋកិច្ច ពិភពលោក ។ ដោយហេតុនេះហើយ បានជា យើងខិតខំ សិរិតសំរាំង ចងក្រងជាសៀវភៅនេះ ដោយប្រមូលផ្តុំនូវគំនិត និង ទស្សនៈទាំងឡាយ និងជ្រើសរើសអត្ថបទ ជំរើសខ្លះៗ ដែលវាគ្មិនបានបង្ហាញក្នុង វេទិកា សាធារណៈ និងសន្និសីទជាតិ។ ការចងក្រង ឯកសារនេះគឺ សំដៅលើកំពស់ការយល់ដឹង នៅក្នុង ចំណោមអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង អ្នករៀបចំ គោលនយោបាយទាំងឡាយ អំពីដំណើរ ការបញ្ហាប្រឈម ក៏ដូចជាការវិវឌ្ឍន៍ ទាំងឡាយរបស់អាស៊ាន ដែលបានជះឥទ្ធិពល មកលើកម្ពុជា មកពិចារណាដកស្រង់ បទពិសោធន៍ល្អៗ និងរំលេចឱ្យឃើញ នូវ ញ្ញាណនាដែលកម្ពុជាបានជួបប្រទះ ដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយ និងកែលំអ ក្នុងគោល បំណងអភិវឌ្ឍប្រទេសប្រកបដោយចីរភាព ។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ វិទ្យាស្ថានសូមបញ្ជាក់ថា រាល់ការពន្យល់ ការអធិប្បាយ និង ជំហរនានាដែលមានចែងក្នុងឯកសារនេះ គឺជារបស់អ្នកនិពន្ធផ្ទាល់ និងជាការទទួលខុស ត្រូវក្នុងការកែសំរួលពាក្យពេចន៍ និងខ្លឹមសារខ្លះរបស់អ្នករៀបរៀង គឺបណ្ឌិត **ចាប សុថវិទ្ធ** ដែលជានាយកប្រតិបត្តិនៃវិទ្យាស្ថានយើង ហើយមិនបានឆ្លុះបញ្ចាំងនូវមតិ ឬជំហររបស់វិទ្យាស្ថានទេ ។ យើងខ្ញុំក៏សូមអធ្យាស្រ័យ ចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការ បោះពុម្ព និងសូមអភ័យទោសចំពោះ ចំណុចខ្លះខាត និងកំហុសឆ្គងបច្ចេកទេស ឬពាក្យពេចន៍នានា ដែលអាចមានជាយថាហេតុនៅក្នុងការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ ។

សៀវភៅនេះនឹងមាន អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ដើម្បីស្វែងយល់អំពី កម្ពុជា និងអាស៊ាន ។ ដូច្នេះសៀវភៅនេះនឹងអាចប្រើប្រាស់ ជាឯកសារយោងចំពោះ ប្រិយមិត្តទាំងឡាយណា ដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ ស្តីអំពីគោលនយោបាយ

ពាណិជ្ជកម្ម យុទ្ធសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច និងទិសដៅអនាគតសម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីទាញយក
ផលប្រយោជន៍ជាអតិបរមាពីសមាហរណកម្មក្នុងអាស៊ាន ។

សូមប្រិយមិត្ត អ្នកអានទាំងអស់ ជួបប្រទះតែសេចក្តីសុខ និងជោគជ័យគ្រប់
ភារកិច្ច ដើម្បីកសាងប្រទេសជាតិយើងឱ្យសម្បូររុងរឿង និងមានកិត្តិស័ព្ទស្បៀង
លើឆាកអន្តរជាតិ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៥

សម្តេច នរោត្តម សីហមុនី

ព្រះប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាព

ព្រះសុទ្ធកថាស្វាគមន៍

ដោយសម្តេច ឆរោត្តម សិរីវុឌ្ឍ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សហរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងមហាផ្ទៃ

និងជាព្រះប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និង សន្តិភាព

ថ្ងៃនេះ វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និងសន្តិភាព មានកិត្តិយស ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដោយបានទទួលព្រះវត្តមានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ របស់សម្តេច ក្រុមព្រះ **នរោត្តម រណឫទ្ធិ** ព្រះប្រធានសភាជាតិ ក្នុងសន្តិសីទជាតិ ស្តីពី “**ប្រទេសកម្ពុជា និងសមាគមអាស៊ាន : ភ្ជួរយះពេលវេលាឆ្លងក្រោយមក**” ដែលរៀបចំឡើង ដោយវិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និង សន្តិភាព និងមូលនិធិ ប្រឺឡិច អេប៊ែត (FES) នៅក្នុងទិវាដើមហោឡាវិកនេះ ។

ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៃវិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សហប្រតិបត្តិការ និង សន្តិភាព ទូលព្រះបង្គំ សូមសម្តែងនូវមនោសញ្ចេតនាអបអរសាទរ និង ប្រសិទ្ធពរ ស្វាគមន៍ ដោយស្មោះស្ម័គ្រ និងអំណរគុណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ចំពោះសម្តេច ក្រុមព្រះ **នរោត្តម រណឫទ្ធិ** ព្រះប្រធានសភាជាតិ ដែលបានចំណាយ ព្រះកាយពល និងពេលវេលា